

Відповіді на питання слухачів підготувала **Галина Доброльожа**, викладач кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін КЗ «Житомирський ОППО» ЖОР

1. Чи зберігається за педагогічним працівником при переході на іншу педагогічну посаду кваліфікаційна категорія (тарифний розряд) і педагогічне звання?

Відповідно до п. 3.27 наказу Міністерства освіти і науки України № 930 від 06.10.2010 «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників» (далі – Типове положення) за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного навчального закладу до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому навчальному закладі, зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної чергової або позачергової атестації.

У п. 3.30 Типового положення зазначено, що кваліфікаційна категорія та/або тарифний розряд, педагогічне звання, присвоєні педагогічному працівникові за результатами атестації, можуть змінюватися лише за рішенням атестаційної комісії.

Однак певні педагогічні посади, зокрема асистент учителя, керівник гуртка (секцій, студії), не передбачають присвоєння кваліфікаційної категорії та педагогічного звання, до того ж мають нижчу тарифікацію (10–12 тарифний розряд). У такому випадку асистент учителя (керівник гуртка) втрачає присвоєну кваліфікаційну категорію та педагогічне звання за результатами попередньої атестації, а тарифний розряд буде знижений, наприклад, з чотирнадцятого до одинадцятого чи дванадцятого.

2. Які права педагогічних працівників, котрі атестуються?

Педагогічні працівники, що атестуються, мають низку прав, окреслених у Типовому положенні про атестацію педагогічних працівників.

Педагогічний працівник має право бути ознайомленим із законодавчою базою щодо атестації; із правами та обов'язками стосовно себе як учасника атестаційного процесу; має право отримати пам'ятку-інструкцію, у якій чітко вказано часові межі та змістове наповнення кожного етапу атестаційного дійства.

Педагогічний працівник має право на позачергову атестацію з метою підвищення кваліфікаційної категорії та/або тарифного розряду, присвоєння педагогічного звання (п. 1.9 ТП).

Педагогічні працівники мають право відтермінувати проходження чергової атестації через певні обставини (п. п. 3.18-3.22 ТП): декретна відпустка і відпустка для догляду за дитиною до трирічного або шестирічного віку, тривала хвороба, перехід на педагогічну роботу до іншого навчального закладу, отримання вищої фахової освіти, поєднання роботи в навчальному закладі та

навчання у ВНЗ за спеціальностями педагогічного профілю, перерва у роботі на педагогічній посаді. Законодавець у п. 3.20 ТП зазначає, що чергова атестація може бути перенесена на один рік *з інших поважних причин*, і це дуже важливо для конкретного працівника, оскільки можуть виникнути непередбачені обставини – стажування, супровід хворого члена родини на лікування, військові навчання резервістів, відсторонення від роботи невакцинованого педагогічного працівника тощо. Варто зазначити, що педагогічний працівник зобов'язаний надати пакет підтверджувальних документів, однак рішення про відтермінування чергової атестації відповідно до п. 3.2 Типового положення приймає атестаційна комісія.

Педагогічні працівники мають право і обов'язок надавати своєрідне атестаційне портфоліо, яке всебічно характеризує їхню навчальну, методичну, виховну, наукову та організаційну діяльність відповідно до Професійного стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти (вихователя закладу дошкільної освіти) та посадової інструкції.

Педагогічний працівник має право бути ознайомленим не пізніше ніж за 10 днів до атестаційного засідання із змістом характеристики, складеної директором закладу освіти, щодо його професійної діяльності у міжатестаційний період (п. 3.5 ТП).

Педагогічний працівник має право бути присутнім на засіданні атестаційної комісії, надавати усні та письмові пояснення, демонструвати додаткові матеріали, що характеризують його професійну діяльність (п. 3.10 ТП).

Педагогічний працівник має право бути відсутнім на засіданні атестаційної комісії з об'єктивних причин (хвороба, відрядження, самоізоляція, погодні умови тощо).

Педагогічний працівник має право оскаржити рішення атестаційної комісії протягом 10 днів з моменту одержання атестаційного листа. Якщо працівник був атестований атестаційною комісією I рівня, то може оскаржити рішення до атестаційної комісії II рівня як апеляційної інстанції, далі має право звертатися до атестаційної комісії III рівня, і вже наостанок – до суду.